

Breddat skördefönster - Värmland

Hugo Hjelm, Hushållningssällskapet Värmland

Efter första vallåret i försök med breddat skördefönster visar kvalitetsanalyserna på små skillnader mellan vallblandningarna. De sena blandningarna har avkastat sämre i både två- och treskördesystemen men tenderar att hålla högre kvalitet.

När hög kvalitet eftersträvas hos vallfodret blir vallens snabba utveckling ett stort problem många år. Oftast är det endast under ett par dagar som skörden kan tas för att få ett riktigt bra foder. Försenad skörd på grund av regnigt väder under dessa dagar leder till ett sämre vallfoder med ökade kostnader för kraftfoder som följd. Syftet med försöket Breddat skördefönster är att studera i vilken utsträckning val av arter och sorter kan bredda den tidsperiod då ett bra vallfoder kan skördas. Försöket delfinansieras av Milko och är anpassat för milkoområdet. Eftersom engelskt rajgräs ofta utvintrar i stora delar av milkoområdet ingår inte rajgräs i blandningarna.

Försöksplan

I planen ingår sex vallfröblandningar med olika art- och sortsammansättning (tabell 1).

Fyra av blandningarna är att betrakta som tidiga och två som sena; tre av blandningarna är med klöver och tre utan. I de tidiga blandningarna har medeltidiga sorter av timotej och rödklöver valts. I de sena blandningarna har sena sorter valts och ängssvingel har utslutits eftersom sent material saknas.

Samtliga blandningar har skördats i både två- och treskördesystem. Leden med treskördesystem skördades den 9 juni, 21 juli och 5 oktober; leden med tvåskördesystem 20 juni och 8 augusti. Gödslingen anpassades efter blandningarnas klöverandel (tabell 2).

Första vallårets resultat

De presenterade resultaten är endast från första vallåret. Den totala kvantiteten skördad vall varierar mellan 9490 kg ts/ha och 11740 kg ts/ha (tabell 3). Skillnaden i total ts-avkastning är signifikant mellan vallfröblandningarna men inte signifikant mellan skördesystemen.

Redovisade energivärden i tabell 4 är relativt låga. Hänsyn till klöverns inverkan på energin har dock inte gjorts i tabellen vilket gör att led med högre klöverhalt missgynnas. NDF- och råproteinvärden påverkas på

Tabell 1. Vallfröblandning, kg frö/ha

		A tidig kg/ha	B tidig kg/ha	C sen kg/ha	D tidig kg/ha	E tidig kg/ha	F sen kg/ha
Timotej	Ragnar			12			16
	Grindstad	8	12		10	16	
Ängssvingel	Sigmund	8			10		
Rödklöver	Jesper			2			
	Fanny	2	2				
Vitklöver	Ramona	2	2	2			
Summa kg/ha		20	16	16	20	16	16

ett ganska väntat sätt av klöverförekomsten i blandningarna medan blandningarnas tidighet har gett ett ganska litet avtryck. Tendensen är dock att de sena blandningarna håller något bättre kvalitet än tidiga blandningar och därmed kan fungera bättre i tvåskördesystem.

Tabell 2. Kvävegödsling, kg/ha

	Skörd 1 (kg N)	Skörd 2 (kg N)	Skörd 3 (kg N)
<i>Treskördesystem</i>			
Led ABC	60	50	40
Led DEF	100	80	60
<i>Tvåskördesystem</i>			
Led ABC	60	50	
Led DEF	100	80	

Tabell 3. Skörd vallår 1, kg ts/ha

Led	Skörd totalt	Relativtal	Skörd 1	Skörd 2	Skörd 3
A tidig, tre skördar	11 740	100	5530	3280	2930
B tidig, tre skördar	11 340	97	5190	3380	2780
C sen, tre skördar	10 170	87	4750	2890	2530
D tidig, tre skördar	9890	84	5000	2450	2440
E tidig, tre skördar	10 080	86	4970	2750	2360
F sen, tre skördar	9490	81	4680	2600	2210
A tidig, två skördar	11 730	100	8380	3350	
B tidig, två skördar	11 250	96	7720	3540	
C sen, två skördar	9620	82	6880	2740	
D tidig, två skördar	10 870	93	8010	2870	
E tidig, två skördar	9990	85	7260	2730	
F sen, två skördar	9700	83	6880	2820	
LSD skördesystem	ns		240	ns	ns
LSD blandningar	480		410	230	ns

Tabell 4. Kvalitet vallår 1

Led	Energi, gräsformel MJ			NDF-fiber g/kg ts			Råprotein g/kg ts		
	Skörd 1	Skörd 2	Skörd 3	Skörd 1	Skörd 2	Skörd 3	Skörd 1	Skörd 2	Skörd 3
A tidig, tre sk	9,5	9,6	10,2	593	517	486	144	166	138
B tidig, tre sk	9,1	9,5	9,5	593	530	443	147	160	157
C sen, tre sk	9,4	9,7	9,5	589	481	410	157	173	173
D tidig, tre sk	10,5	10,2	11,4	632	582	555	142	142	96
E tidig, tre sk	9,8	9,6	11,1	659	610	571	139	135	98
F sen, tre sk	10,0	9,8	10,3	646	613	557	138	142	116
A tidig, två sk	9,1	9,7		558	513		147	179	
B tidig, två sk	9,0	9,5		612	503		129	176	
C sen, två sk	9,3	10,1		589	462		137	198	
D tidig, två sk	9,3	10,3		653	598		99	141	
E tidig, två sk	9,2	10,5		669	600		95	136	
F sen, två sk	9,7	10,2		670	611		105	141	
LSD skördesystem	0,2	0,2	ns	ns	ns	ns	10	7	ns
LSD blandningar	0,4	0,4	ns	26	30	91	15	12	43